

**Projev Petra Papouška
předsedy Federace židovských obcí v ČR,
u příležitosti Dne památky obětí holocaustu
a předcházení zločinům proti lidskosti
Senát Parlamentu České republiky,
27. ledna 2021**

170 265, vytetované číslo na ruce vězně v rodinném táboře terezínských Židů v Osvětimi s oficiálním označením BIIb. Narodil se v Praze v roce 1923 do typické české židovské rodiny, která žila asimilovaným životem s návštěvou synagogy třikrát do roka. Jeho život se odvíjel až do roku 1939 podobně jako ostatním českým Židům. Změna, která přišla příchodem nacistů, byla rychlá a nezvratná. Tento rok si připomeneme 80 let od doby, kdy si všichni Židé na území Protektorátu starší šesti let museli připnout na oblečení žlutou Davidovu hvězdu s černým nápisem Jude, "Žid". Nášivka musela být umístěna na levé straně hrudi ve výši srdce, a to na veškerém oblečení, aby byla jasně viditelná. Tak i budoucí osvětimský vězeň 170 265 musel nejprve nosit označení s Davidovou hvězdou, byl zbaven občanských práv, poslán na nucené práce, v listopadu 1941 transportován do ghetta Terezín a nakonec v prosinci 1943 do vyhlazovacího tábora Osvětim. Vždy se snažil zachovávat svou lidskost, o kterou se ho snažili připravit. Většinu jeho rozšířené rodiny zbavili lidské důstojnosti a zavraždili v plynových komorách. V souvislosti s aktuální situací se objevují tendence srovnávat dnešní dobu s tou, o které se bavíme. Vězeň 170 265 by k tomu řekl něco, co raději nebudu ani parafrázovat. Žijeme v demokratické společnosti, máme svobodu slova, můžeme se svobodně rozhodovat. Většina z nás si uvědomuje, že aktuální stav není jednoduchý, mnoho lidí se ocitá v životních situacích, na které nejsou zvyklí, přicházejí o životní jistoty a s pocitem obav podléhají konspiračním teoriím. I tak není možné srovnávat nesrovnatelné a relativizovat utrpení všech, kteří byli zasaženi nacistickým útlakem. Je třeba znát naši minulost, abychom se poučili a bránili se proti všem projevům, které vedou a končí v Osvětimi a věřte mi, nejsou to protiepidemická opatření, spíše lidé, kteří chtějí zneužít dnešní stav k šíření svých nenávistných myšlenek. Relativizace jde ruku v ruce se zmíněnými konspiračními teoriemi, které jsou šířeny přes sociální média, lidmi jejichž cílem je nastolení pocitu, že nic není jisté a vše je možné. Děkuji všem, kteří se proti těmto projevům veřejně vymezují, odhalují je a uvádějí na pravou míru.

Před rokem na tomto setkání kritizoval předseda Nadačního fondu obětem holocaustu Michal Klíma skutečnost, že zatímco si zde připomínáme oběti nacismu, kousek od nás se v obchodech prodávají hrnečky s portréty Hitlera a dalších představitelů nacistického režimu. Jsem rád, že Policie ČR ukončila vyšetřování v této věci a obvinila jednoho člověka a jednu firmu z podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka a z výtržnictví. A nejen to, z iniciativy poslance Jana Bartoška vznikl pozměňovací návrh zákona, aby byl prodej těchto předmětů explicitně zahrnut mezi formy šíření, které jsou zákonem zakázány. Poslanecká sněmovna již návrh napříč politickým spektrem schválila a nyní směřuje do Senátu. Věřím, že to je jeden ze střípků, jak bránit naši demokracii. Bez pochopení naší minulosti to není možné.

Zavraždění a přeživší, mezi nimi i bývalý vězeň 170 265, Miloš Dobrý, můj děda, byli lidé tak jako my, děkujeme jim za to, co nám předali, nezapomeňme a nebuďme neteční.